Yksityiskoulujen Liitto ry
Fredrikinkatu 61 A 15
00010 Helsinki
www.yksityiskoulut.fi

Lausunto 21.10.2024

Sivistysvaliokunta

Asia: Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja perusopetuslain muuttaminen (yksityiskoulujen kotikuntakorvaus)

Viite: HE 163/2024 vp

Yleistä

Yksityiskoulujen Liitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja perusopetuslain muuttamisesta. Yksityiskoulujen Liiton mukaan nyt ehdotettava kotikuntakorvauksen porrastuksesta luopuminen yksityisten perusopetuksen järjestäjien osalta on pitkään odotettu uudistus, joka toteutuessaan vahvistaa sekä perusopetuksen järjestämisen ylläpitäjäneutraliteettia että oppilaiden yhdenvertaista kohtelua. **Yksityiskoulujen Liitto kannattaa hallituksen esitystä.**

Samanaikaisesti kotikuntakorvauksen noston kanssa yksityisille opetuksen järjestäjille säädetään velvoite tarjota perusopetuslain mukaista erityistä tukea, jatkossa oppilaskohtaisia tukitoimia. Tässä yhteydessä Yksityiskoulujen Liitto haluaa tuoda esille, että tähänkin saakka yksityiset koulut ovat leikatulla kotikuntakorvauksella pääsääntöisesti järjestäneet kaikkia kolmiportaisen tuen tukitoimia oppilailleen, ja lähikouluina toimivien peruskoulujen velvollisuudet ovat hyvin lähellä kuntien velvollisuuksia koulutuksen järjestäjinä. Myös oppilaaksiotossa on tähänkin saakka noudatettu yhdenvertaisuuden periaatetta. **On järkevää, että nämä kaksi lakimuutosta tehdään samanaikaisesti. Tämä on sekä oppilaiden että opetuksen järjestäjien kannalta johdonmukaisin ratkaisu.**

Perusopetuslakiin tehtävät muutokset

Ehdotuksen mukaan kaikille yksityisille opetuksen järjestäjille tulisi velvollisuus tehdä erityisen tuen päätöksiä, jatkossa oppilaskohtaisen tuen päätöksiä. Muilta osin yksityisten opetuksen järjestäjien velvoitteita ei laajennettaisi. Yksityiskoulujen Liitto pitää tätä velvoitteiden rajausta järkevänä. Esimerkiksi ns. vaativa erityinen tuki edellyttää opetushenkilöstöltä erityistä osaamista ja erityisiä tila- ja muita järjestelyjä. Näitä yksityisissä kouluissa ei välttämättä ole.

Eduskuntaa pyydetään yhteensovittamaan esitys oppimisen tuesta annetun hallituksen esityksen (HE 114/2024) vp kanssa. Kummassakaan lakiesityksessä ei ole tarkasti määritelty, miten

Yksityiskoulujen Liitto ry
Fredrikinkatu 61 A 15
00010 Helsinki
www.yksityiskoulut.fi

yhteensovittaminen tehdään. Yksityiskoulujen Liitto korostaa, että velvoitteiden yhtenäistämisen tulee koskea uuden lain oppilaskohtaisia tukitoimia (20 c §). Uuden lain velvoitteiden laajentamisen ei tule koskea oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella järjestettävää opetusta (20 i §). Velvoitteet vastaisivat näin hallituksen esityksessä esitettyä. Yksityiskoulujen Liiton mielestä lakiesitysten yhteen sovittaminen edellyttää uuden perusopetuslain pykälän (20 f §) muokkaamista. Yksityiskoulujen Liitto ehdottaa esitetyn pykälän nykyisen toisen momentin muokkaamista seuraavasti:

Jos tämän lain 8 §:n mukainen valtion koulu ja yliopistolain (558/2009) 88 §:n mukainen harjoittelukoulu ei järjestä oppilaskohtaisia tukitoimia, päätöksen oppilaskohtaisista tukitoimista tekee opetuksen järjestäjän esityksestä oppilaan asuinkunta.

Jos muu opetuksen järjestäjä kuin kunta ei järjestä 20 i §:ssä tarkoitettua opetusta, päätöksen mainitussa pykälässä tarkoitetusta opetuksesta tekee opetuksen järjestäjän esityksestä oppilaan asuinkunta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin esitetyt muutokset

Yksityiskoulujen Liitto kannattaa esitettyä muutosta yksityisten perusopetuksen järjestäjien osalta. Esityksessä kuvataan hieman epätarkasti aikaisempaa yksityisten koulujen rahoitustasoa. Esityksessä kuvataan, että alennettu prosenttitaso on ollut voimassa vuoden 2015 uudistuksesta lähtien. Vuosina 2010-2014 sovellettiin järjestelmää, jossa rahoitustaso oli 90 prosenttia niille yksityisille, jotka ovat saaneet järjestämisluvan 31.7.1998 jälkeen. Sen sijaan ennen 31.7.1998 järjestämisluvan saaneilla rahoitustaso oli 100 prosenttia. Nyt palataan tähän aiemmin sovellettuun rahoitustasoon.

Helsingissä 21.10.2024

Jussi Sutinen, puheenjohtaja

Mirva Lindström, toiminnanjohtaja

Lauri Halla, varapuheenjohtaja

Vuonna 1935 perustettu Yksityiskoulujen Liitto ry on suomalaisten yksityisten opetuksenjärjestäjien yhdistys, joka palvelee jäseniään koulujen toimintaan liittyvissä asioissa. Yksityiskoulujen Liitto hoitaa jäsenkoulujen edunvalvontaa, antaa lausuntoja ja tiedotteita jäsenkouluja koskevissa asioissa sekä järjestää johdon ja henkilöstön koulutusta. Noin 2% perusopetuksen oppilaista ja joka kymmenes suomalainen lukiolainen opiskeli Yksityiskoulujen Liitto ry:n jäsenkoulussa lukuvuonna 2018–19. Yksityiskoulujen Liiton jäsenkouluissa työskentelee 23000 oppilasta ja opiskelijaa sekä yli 1600 opettajaa.